

Innspill til Avkommersialiseringsutvalget

Actis er en ideell paraplyorganisasjon på rusfeltet. Vi jobber på vegne av våre 36 medlemsorganisasjoner for å forebygge og redusere skadene forårsaket av alkohol, narkotika og pengespill.

Actis mener det er viktig å få på plass en felles definisjon av ideelle aktører på tvers av ulike regelverk, og takker for muligheten til å komme med innspill.

Felles juridisk definisjon

Ideelle aktører utfører et viktig samfunnsoppdrag. Vi er vaktbikkjer og talerør for marginaliserte grupper i samfunnet og er på denne måten en ressurs for samfunnet som sikrer demokratiet. Ideell sektor støtter og styrker offentlig virksomhet, samtidig som den er et viktig supplement til offentlige tjenester.

Det trengs konkrete verktøy for å oppnå regjeringens ønskede politikk som beskrevet i Hurdalsplattformen, derfor støtter vi nedsettelsen av utvalget og dets mandat. Det er viktig å få på plass en juridisk definisjon av hva som er ideell drift for å sikre differensiering mellom sektorene, avgrense mot kommersiell virksomhet, og for å etablere tydelige juridiske skranker til bruk i offentlige anskaffelser.

Vi mener det er avgjørende at en definisjon skiller på hva som er formålet til organisasjonen og hvordan en eventuell økonomisk avkastning blir brukt. Definisjonen bør gjøre det mulig for en ideell organisasjon å ha økonomisk avkastning hvis denne avkastningen blir brukt på å oppfylle organisasjonens hovedformål.

I Forskriften om offentlige anskaffelser §30-2a blir ideelle aktører definert som «organisasjoner som ikke har avkastning på egenkapital som hovedformål. De arbeider utelukkende for et sosialt formål for felleskapets beste, og reinvesterer eventuelt overskudd i aktivitet som oppfyller organisasjonens sosiale formål. En ideell organisasjon kan i begrenset omfang drive kommersiell aktivitet som støtter opp om virksomhetens sosiale formål.»

Actis mener dette er en god definisjon som rommer et bredt spekter av ideelle aktører.

Det viktigste målet med en juridisk definisjon må være å sikre at ingen kan personlig berike seg på ideell drift. Vi mener derfor det bør spesifiseres at ideelle aktører ikke kan ha kommersielle eiere. Vi er redde for at en kombinasjon av kommersielle eiere og ideelle undervirksomheter kan føre til utnyttelse av regelverket og kanalisering av overskudd til private aktører gjennom kompliserte selskapsstrukturer.

Register over ideelle aktører

Actis støtter forslaget om et register for ideelle aktører. Her bør utvalget se til Frivillighetsregisteret og bruke dette som utgangspunkt. Administrering av et slikt register kan legges til Brønnøysundregisteret. En oppføring i registeret kan fungere som en automatisk godkjenning som ideell virksomhet for offentlige anskaffelser. Det er derfor viktig at registeret bygger på en solid juridisk definisjon. Dette vil gi enklere samhandling mellom offentlige og ideelle aktører, og trygge førstnevnte i anbudskonkurranser.

Oppføringen i et register må ikke føre til merarbeid for de aktuelle virksomhetene. Det bør være mulig å tilrettelegge for forenklet rapportering, slik at én årlig rapport stemplet og godkjent av revisor, på tvers av tiltak og organisasjon, er nok. Gjennom revisoruttalelse kan man dokumentere at økonomien er i tråd med vedtekter og formål. I tillegg bør virksomheter i registeret pålegges å rapportere inn endringer i organisasjonsstruktur, slik at de kan fjernes fra registeret dersom de ikke lenger oppfyller den juridiske definisjonen.

Med vennlig hilsen

Inger Lise Hansen,
generalsekretær
Actis – Rusfeltets samarbeidsorgan